

K Ü L Ö N F É L É K .

A lelkeszek kongruája. Minden évben remény és kétségek között várjuk az állami költségvetés tárgyalását, mert minden év újabb változást hoz a kongrua kérdésében, amelyhez lelkeszeink existenciális érdeke fűződik. Egyik évben fölcsilámlik a reménység halvány sugára, de csak azért, hogy a következőben annál nagyobb legyen a csalódás és kiábrándulás. Még nem látunk tisztán lapzártakor a kérdés titkaiba, de kiszivárgott hírek egyenesen kétségbe ejtők. Az a papság, amely állandóan éber vigyázattal őrködik az erkölcsi élet tisztasága fölött, amely az államok „támasza, talpköve“, amely folyton gátat épít a kommunizmusnak felforgató áradata ellen, nem érdemli meg, hogy állandó bizonytalanságban éljen. A hívek teherbíró képessége kimerült. Az agrárreform következtében leszegényedett egyház a terhek súlya alatt roskadozik. Mit tegyen az a pap, akinek a mindennapi kenyér mellett még 2—3 gyermeket kell taníttatnia? Az államnak nem lehet célja az, hogy hű polgáraiban állandó elégedetlenséget keltsen s az által lehetetlenné tegye, hogy nemes és szent hivatásuknak odaadó lelkesedéssel éljenek. Az igazság és a polgárjog egyenlő elbánást követel. De évről évre azt tapasztaljuk, hogy a valóság éppen az ellenkező irányban halad. Ebben a csüggesztő helyzetben még csupán az nyújt némi reménységárt, hogy jóindulatu kultuszminiszterünk azt ígérte, hogy valamely útat és módot talál arra, hogy a sérelmeken valamit enyhítsen.

A teológia akadémia tanárai a mult számunkban ismertett program szerint megtartották a második műsoros estélyt. A husvét előtti öt vasárnapon végezték a cluji templomban az istentiszteleteket a hívek állandó érdeklődése mellett. Külön előadásokat tartottak a főiskolai hallgatók részére a következő címenek: Vári Albert: A leopoldi diploma előzményei és következményei. Dr. Kiss Elek: Az idősebb és fiatal nemzedék viszonya. Gálffy Lőrinc: A világ csodás felfogása. Szent-Iványi Sándor: Külföldi ifjusági moz-

galmak. Dr. Varga Béla: Faj és nemzet. Az előadásokat a hallgatók érdeklődéssel fogadták s azokat beható eszmecsere követte. A szabadelvű keresztényeknek a nyár folyamán Hollandiában Arnheimben tartandó kongresszusa előkészítése céljából megküldött kérdésekre, melyek a szabadirányu kereszténység itteni állapotát és jövő kilátásainak az ismertetését célozták, mindenik tanár a saját szakjára vonatkozó válaszokat megadta.

Pálffy László. A cluji egyházközség a Türküsy Sámuel gondnok lemondása folytán megüresedett egyházközségi gondnoki tisztségre Pálffy Lászlót választotta meg, akit április 5-én iktattak be hivatalába. Ez alkalommal az új gondnok 70 teritékes vacsorát adott a kebli tanácsosok és egyh. községi tagoknak. Üdvözljük az új gondnokot, akitől ismert családi tradíciói és vallásos buzgóságánál fogva sokat vár az egyházközség.

A budapesti D. F. egylet március 29-én szépen sikerült Vándorgyűlést tartott Hódmezővásárhelyen, mely alkalommal istentiszteletet tartott Józán Miklós vikárius. A vándorgyűlésen gyülekezeti ének után imádkozott Dr. Csiki Gábor, megnyitót mondott Br. Daniel Gábor, énekelt Nagy Sándor és Boros Áron, előadást tartott Dr. Gelei József, bezárót mondott dr. Vitéz Kozma György.

A pezsztentlőrinci templom. Ennek a templomnak építési története bizonyossága annak, hogy az erős lélek elszánt akarata miképpen győzedelmeskedik az anyagi nehézségeken. Hetven unitárius család, kiket az élet gondja és a sors ide hozott, egy lelkes ifju pap vezetésével elhatározta, hogy Pestszentlőrincen unitárius templomot épít. A lehetetlennek látszó elhatározást a tett követte. Anyagi fedezet hiányában a lélek dolgozott. És a lélek csodát művelt. Maguk a hívek láttak munkához. Ástak, faragtak, téglát hordtak, habarcsot keverték és építettek. Ma már a toronnyal együtt áll a hívek verejtékéből épült csinos templom, amely bár még vakolatlan, de már ez év február 16-án megtartotta benne az első istentiszteletet Pethő István lelkész, aki nemcsak a lelkiekben, hanem a fárasztó munkában is vezére volt a nyájnak, amelynek hősie munkájáról valóságos legendák keltek szárnyra. Az ilyen *tettek* által épül az Isten országa.

Vitéz Dr. Kozma György kir. közjegyzőt, a Dunatiszamenti Unitárius Egyházkör és a hódmezővásárhelyi egyházközség érdemes gondnokát Magyarország kormányzója a közélet terén kifejtett ér-

demeiért kormányfőtanácsosnak nevezte ki. Szívből örülünk ennek a kitüntetésnek, amely az ősi erdélyi unitárius családnak ezt a nemes sarját méltán érte.

Bihoria. Ennek az ujonnan alakult egyházközségnek első lelkészét, Komjáthszegi Gézát, aki az oradeai egyházközséget is megalapította, a pietroasei hívek rendes lelkésznek választották s a püspök úr ki is nevezte. Március 22-én bucsuzott el a hívektől. Helyébe Gálna Sándor lelkészjelölt ment, aki március 29-én foglalta el hivatalát. Mindkét fiatal lelkésznek sok sikert kívánunk nemes munkájukban.

Dr. Vitéz Nyiredy Géza magyar földmivelésügyi miniszteri s. titkárnak a kormányzó miniszteri titkári címet és jelleget adományozott. A cluji unitárius főgimnázim egykori tanára jeles képzettségű fiának ezt a kitüntetését igaz örömmel vesszük tudomásul, s neki az életben még sok, szép sikert kívánunk.

Anglikán istentisztelet a párisi orosz orthodox templomban. Ez év januárius 1-én Párisban az orosz menekültek templomában anglikán istentisztelet volt, melyet Frere anglikán püspök vezetett Eulogius orosz metropolita meghívására. Ámbár az anglikán egyház is hivatalosan a konzervatív egyházak közé számít, ezelőtt 10 esztendővel még elképzelhetetlen volt, hogy az orosz orthodoxok még őket is meghívhatták volna a templomukba. Az idők azonban változnak. Habár a világ sok helyén a vallásnak ősi elemei jutnak érvényre, Istennek hála oly jelek is láthatók néha, ahol a népek és felekezetek választó falai leomlanak, s Isten gyermekei a szeretet jegyében találkoznak.

A vallás a filmen. A keresztény filmtársaság, amelynek Angliában a Canterbury-i érsek az elnöke, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a filmet a vallásos eszmék szolgálatára fölhasználja. Ezután tehát vallásos épülésben is fog részesülni a mozi látogató közönség.

Kálvin és a kálvinizmus. A debreceni egyetem református teológiai tanárai Kálvin Intitutiójának megjelenése 400. évfordulója alkalmával az Intitutiót és egy emlékkönyvet adnak ki. A könyv német, angol és hollandi nyelven jelenik meg s a magyar kálvinizmus történetével is foglalkozik.

Egyetemes keresztény énekeskönyv. Holladiában egyik kis falunak református lelképásztora érdekes eszmét valósított

meg. Holland nyelven egy felekezetközi énekeskönyvet adott ki, amely 640 ének szövegét és dallamát tartalmazza. Ezen vállalkozásnak az a célja, hogy a különböző felekezeteket közös keresztény munkára, együttműködésre sarkalja. A könyvet 30.000 példányban adták ki s az első tiz napban már 6.000 példány elkel belőle. Olyan könyvsiker, amely nálunk még a divatos regényeknél sem fordul elő. Nemcsak a protestánsok, hanem a katolikusok is nagy örömmel művelik a keresztények együttműködésének az elvét.

Az egyesülés barátai. A keresztény felekezetek köréből alakult az az egyesület, amelyet az „egyesülés barátainak“ hívnak. Londonban a westminsteri Central Hallban a közel múltban gyűlést tartottak, midőn az elmúlt évi tevékenységet vették számba, megállapították, hogy tagjaik száma külföldön is növekedőben van s hogy az állam és az egyház viszonya általában javult. Az elnöklő sauthamptoni püspök összehasonlítást tett a keresztény egyesülés eszméje között különböző helyeken. Az úgynevezett missziós területen mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel találkozik az egyesülés eszméje, otthon pedig hideg, halott közöny veszi körül. Reid Jakab, az angol presbiterianus egyház elnöke kifejtette, hogy a mai világban milyen szükség van az egyházak egyesülésére. Annak, hogy az egyesülést ellenzik, igazi oka „az irracionális birodalmában van“. Az úgynevezett egyházi meggyőződés igen gyakran csak „előítéleteink álrühás szolgája“. Reid kihangsúlyozta, hogy ezen egyesület legfőbb célja, hogy a népet és az egyházakat egyesítse az evangélium szellemében. A Croydon püspök szintén az egyházak egyesülését sürgette, kiemelve az együttes imádkozás értékét.

Gyász hírek. *Özv. Tana Albertné, sz. Lőfi Ilona* élete 73-ik, özvegysége 9-ik évében, március hó 21-én Belin községben meghalt. Önfeláldozó hitvestárs volt, ki beteg férjét, míg élt nagy gonddal ápolta, jóságosan szerető édes anya, ki egy szép nagy családot felnevelt és lankadatlan szorgalmas háziasszony, aki a család gondjait éber vigyázattal hordozta. Lőfi Ödön lelkész testvérét gyászolja az elhunytban. Legyen csendes pihenése. — *Bencczédi Pál* turdeni birtokos, élete 72-ik évében március 26-án jobblétre szenderült. Jámbor és istenfélő ember, szorgalmas és takarékos gazda volt, aki a súlyos gazdasági válságban, amíg társai sülyedeztek és sokan elmerültek, az egyensúlyt mindig megtartotta. Emléke áldott.

Szerkesztésért felel: VÁRI ALBERT.

Nyilvános nyugtázás.

A Keresztény Magvetőre az utolsó nyugtázás óta a következő befizetések történtek :

Ürmössy Jenő C. F. R. főfelügy. 400, Pál Ferenc esperes 200, Nagy Béla Sighişoara 100, Dr. Süköd Zsigmond 200, Kovács Irén 200, Péterffy Gyula Kispeszt 200, Cluj 600 és Tárgymutató 50, Müller Géza 100, Tana Ferenc 100, Dr. Fazakas János 100, Müller Géza 100, Dr. Boros György 100, Dr. Csutak Mihály 100, Dr. Gspann Károly 100, Dr. Gyergyai Árpád 100 Lej.

Tisztelettel kérem az előfizetési díjak és hátralékok beküldését, hogy a folyóiratot pontosan küldhessük.

Cluj, 1936 április 5-én.

Hadházy Sándor,
pénztárnok.

